

Dosarul nr. 2rac-117/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (I. Gorlenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (I. Dănăilă, S. Pilipenco, G. Vavrin)

ÎNCHEIERE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tvinist-Prim”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Tvinist-Prim” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tvinist-Prim”, s-a admis cererea de apel depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și s-a modificat hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

constată:

La 15 mai 2017, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Tvinist-Prim” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a relatat că, la data de 04 martie 2010 a încheiat cu SRL „Tvinist-Prim” contractul nr.30304000516 privind furnizarea energiei electrice consumatorului non casnic, prin care reclamanta s-a obligat să furnizeze energie electrică pârâtei, iar ultima la rândul său, s-o utilizeze conform prevederilor contractuale și să o achite în termenii indicați în factură. Însă SRL „Tvinist-Prim” a încălcat clauzele contractuale și a consumat fraudulos energia electrică.

Reclamanta a relevat că, la 27 mai 2014, urmare a unui control al rețelelor electrice, reprezentanții furnizorului au depistat la locul de consum nr. 3164053, suspiciuni privind manipularea/falsificarea sigiliilor de stat și ale furnizorului. În acest sens a fost întocmit actul nr. B 025089, prin care s-a documentat suspiciuni privind manipularea/falsificarea sigiliilor de stat și ale furnizorului. Contorul a fost

demontat și împreună cu sigiliile furnizorului au fost împachetate și prezentate la ÎS „Cris Registru”, pentru efectuarea expertizei, iar la 30 mai 2014, expertul, a constatat că sigiliile de stat și ale furnizorului au fost manipulate, iar mecanismul de totalizare a contorului a fost supus modificării prin montarea unui dispozitiv de tip CIP.

La fel, a menționat că în baza acestor date, la data de 13 iunie 2014 furnizorul a adoptat decizia de a efectua recalcularea energiei electrice consumate, conform sistemului paușal și a înaintat spre plată, factura de consum fraudulos, a energiei electrice, nr. 3164053316, în sumă de 362363,52 lei, care a fost confirmată și recunoscută ca fiind legală prin semnarea de către părți a tranzacției de împăcare.

A indicat că, pârâțul a recunoscut ca legal actul nr. 025089 din 27 mai 2014 și factura în sumă de 362363,52 de lei și s-a obligat să o achite timp de trei luni, în trei rate. Astfel, la 28 iulie 2014 SRL „Tvinist-Prim” a achitat 120000 lei și o parte din penalitatea calculată în mărime de 3962,35 de lei din 11 233,26 lei.

Totodată, reclamanta a precizat că, SRL „Tvinist-Prim” a încălcat obligațiile asumate prin contract și tranzacția de împăcare și nu a achitat suma restantă pe factura nr. 3164053316 în sumă de 242363,52 de lei și nici penalitatea restantă în mărime de 7270,91 lei.

ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a relevat că, deoarece pârâta nu a achitat factura în termenul indicat în acesta și în acordul de plată, în baza prevederilor p.3.13 ale contractului a fost calculate penalități de întârziere, în limita termenului de prescripție, de șase luni (180 zile), în mărime de 43625,43 lei și dobânzile de întârziere în mărime de 108356,41 lei.

În continuare a precizat că, în adresa pârâtei au fost expediate reclamații privind neachitarea datoriei, în care i s-a propus achitarea datoriei, sau întreprinderea unor măsurii pentru soluționarea pe cale prejudiciară a litigiului, însă ultima nu a răspuns la reclamații și până la moment nu și-a îndeplinit obligațiile de achitare a datoriei.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul SRL „Tvinist-Prim” în beneficiul său a sumei de 401616,27 lei, care constituie datoria pentru energia electrică consumată fraudulos, penalități și dobânzi de întârziere și taxa de stat în mărime de 12048,49 lei.

La 08 iunie 2018, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus cerere de modificare a quantumului pretențiilor din cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea de la SRL „Tvinist-Prim” a sumei de 189425,35 de lei, constituită din penalități de întârziere în mărime de 43625,43 lei și dobânzi de întârziere în sumă de 145799,92 de lei. Totodată, solicitând și încasarea taxei de stat în sumă de 13 171,79 lei.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea și încasată de la SRL „Tvinist-Prim” în beneficiul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL dobânda de întârziere în mărime de 141473,89 de lei, penalitatea în sumă de 43 625,43 de lei și cheltuielile de judecată suportate la achitarea taxei de stat în mărime de 13042,01 lei, iar în total suma de 198 141,33 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 04 octombrie 2018, SRL „Tvinist-Prim” a declarat apel împotriva hotărârii din 01 octombrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 141473,89 de lei, a penalității în mărime de 43 625,43 de lei, și a

cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în mărime de 13042,01 lei, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată și încasarea de la intimat a cheltuielilor de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 9781 lei.

La 19 octombrie 2018, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 octombrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii pretențiilor de încasare a sumei de 4326,03 lei și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată. Totodată, solicitând și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime totală de 332,28 lei, achitate în instanța de fond și cea de apel.

Prin decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost respins apelul declarat de SRL „Tvinist-Prim” și admisă cererea de apel depusă de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL. A fost modificată hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, prin majorarea sumei dobânzii de întârziere încasate de la SRL „Tvinist-Prim” în beneficiul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL de la 141 473,89 de lei până la 145799,92 de lei. În rest hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a fost menținută. A fost încasată de la SRL „Tvinist-Prim” în beneficiul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL suma de 202, 50 de lei în contul recuperării cheltuielilor suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a determinat toate circumstanțele de fapt și de drept care au importanță pentru soluționarea cauzei, întemeiat a ajuns la concluzia de a încasa din contul pârâtului SRL „Tvinist-Prim” în beneficiul reclamantului ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL penalitatea în mărime de 43625, 43 lei, calculată pentru o perioadă de 6 luni, însă neîntemeiat a conchis de a calcula dobânda de întârziere începând cu data scadentă de achitare conform tranzacției de împăcare încheiată de părțile în litigiu.

Or, pârâta prin semnarea tranzacției de împăcare, s-a obligat să achite datoria în termen de 3 luni, obligație care nu a executat-o în volum deplin, ci doar parțial. Drept urmare, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL întemeiat a calculat dobânda de întârziere începând cu 28 iunie 2014, data când a devenit scadență obligația de achitare a facturii de plată, până la 27 octombrie 2017 în sumă de 108356,41 lei, și de la 12 februarie 2017 până la 04 mai 2018 în sumă de 37443,51 de lei, iar în total dobânda de întârziere pe perioada 28 iunie 2014 – 04 mai 2018 constituie 145 799,92 lei.

În consecință, având în vedere că prima instanță eronat a considerat că dobânda de întârziere urmează a fi calculată începând cu data de 14 septembrie 2014, Colegiul a conchis modificarea hotărârii primei instanțe în această parte, prin majorarea sumei dobânzii de întârziere încasate de la SRL „Tvinist-Prim” în beneficiul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL de la 141 473,89 de lei până la 145799,92 de lei.

În susținerea poziției date, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele SRL „Tvinist-Prim” precum că, în sensul art. 1331 alin.(1) Cod civil, tranzacția este contractul prin care părțile previn un proces ce poate să înceapă, și că

aceasta are pentru părți autoritatea lucrului judecat, corespunzător calcularea penalităților și dobânzilor de întârziere nu au nici o justificare legală, deoarece dreptul furnizorului de a calcula penalitățile rezultă din pct.3.13 al Contractului de furnizare a energiei electrice, încheiat între părți la 04 martie 2010 și din pct.49 lit.c), pct.50 și pct.88 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin hotărârea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010, iar potrivit regulilor generale de executare a obligațiilor, în cazul în care obligația este purtătoare de dobândă, furnizorul poate calcula și dobânzi de întârziere conform art. 619 și 585 Cod civil.

Sub acest aspect, s-a notat că deși părțile prin tranzacția de împăcare semnată la 13 iunie 2014 au convenit că datoria constituie 362 363,52 lei, în același timp pârâta și-a asumat obligația de a achita această datorie în termen de 3 luni, obligație care nu a fost respectată de către aceasta.

Astfel, SRL „Tvinist-Prim” neexecutând obligația de a achita datoria calculată la suma de 362 363,52 de lei în termen de 3 luni, reclamantul nu este obligat să respecte prevederile lit. d) din tranzacție, referitor la înaintarea unor pretenții privitor la recuperarea prejudiciilor material, morale, cheltuieli de judecată.

De asemenea, deși, prin încheierea din 31 iulie 2014 a Judecătorei Cahul a fost suspendată executarea plăților conform facturii de plată a energiei electrice emisă la 13 iunie 2014 în sumă de 363 363,52 de lei, totuși, prin hotărârea din 06 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de SRL „Tvinist-Prim” împotriva ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la recunoașterea nulității tranzacției de împăcare și anularea facturii fiscale, a fost respinsă ca neîntemeiată, respectiv, reclamantul dispune de dreptul de a calcula penalități și dobânzi de întârziere inclusiv pe perioada de suspendare a plăților conform facturii de plată a energiei electrice din 13 iunie 2014.

La fel, Colegiul a respins ca fiind neîntemeiate și fără suport juridic, afirmațiile SRL „Tvinist-Prim” precum că instanța de judecată urma să dispună în temeiul art.169 Cod de procedură civilă, refuzul în primirea acțiunii, sau încetarea procesului civil în conformitate cu art. 265 Cod de procedură civilă, dar și argumentele pârâtului din apel referitor la prevederile art. 1333 alin. (2) Cod civil, tranzacția poate fi executată silit în condițiile Legii cu privire la mediere, în modul stabilit de Codul de Executare, art. 487 alin.(1), art. 490 alin.(2) Cod de procedură civilă, deoarece aceste dispoziții au fost introduse în actele normative ulterior încheierii tranzacției de împăcare.

Totodată, din aceleași teme instanța ierarhic inferioară a respins și argumentul precum că ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL la depunerea prezentei acțiuni nu a prezentat contractul de cesiune de creanță asupra datoriei pe care o are față de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, deoarece ÎCS „Red Union Fenosa” SA, la 01 ianuarie 2015 prin decizia Camerei Înregistrării de Stat din aceeași dată, în calitate sa de operator al rețelei de distribuție a separat, din punct de vedere legal, activitatea de distribuție de activitatea de furnizare a energiei electrice, prin constituirea unei noi întreprinderi ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, care a preluat tot patrimoniul, drepturile și obligațiile, respectiv, toate contractele ce sunt aferente activității de furnizare a energiei electrice începând cu data de 01 ianuarie 2015, inclusiv și contractul de furnizare a energiei electrice încheiat între ÎCS „Red Union Fenosa” SA și SRL „Tvinist-Prim” din 04 martie 2010. Corespunzător, nu este

necesară încheierea unui contract de cesiune de creanță între ÎCS „Red Union Fenosa” SA și ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

Așadar, având în vedere că prima instanță a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale litigiului, însă eronat a calculat dobânda de întârziere, Colegiul judiciar a relevat necesitatea respingerii apelului declarat de SRL „Tvinist-Prim” și admiterea cererii de apel depuse de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, cu modificarea hotărârii instanței de fond.

La 16 ianuarie 2019, SRL „Tvinist-Prim” a declarat recurs împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată și încasarea din contul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în beneficiul său a taxei de stat în sumă totală de 16301 lei, achitată la depunerea cererilor de apel și recurs.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, pe care o consideră arbitrară, ilegală și pasibilă casării. Or, în opinia sa, concluziile instanței de apel vin în contradicție cu circumstanțele cauzei și cu normele de drept care guvernează speța dată.

În susținerea poziției date, a relevat că în motivarea deciziei adoptate instanța de apel nefondat a respins argumentul pârâtului din apel referitor la prevederile art.1333 alin.(2) Cod Civil, tranzacția poate fi executată silit în condițiile Legii cu privire la mediere, în modul stabilit de Codul de executare, art.487 alin.(1), art.490 alin.(2) Cod de procedură civilă, deoarece aceste dispoziții au fost introduse în actele normative ulterior încheierii tranzacției de împăcare.

Or, instanța de apel n-a reținut că la data depunerii cererii de chemare în judecată, 15 mai 2017, art.487 alin.(1) și art.490 alin.(2) Cod de procedură civilă, cuprinse în Capitolul XLV, au fost introduse prin LP 211 din 29 iulie 2016, MO338-341/30.09.16 art.698, prin urmare speța în cauză este guvernată de norma art.3 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Astfel, a opinat că instanța de apel nu a examinat integral și luat în considerație toate probele și circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și nu a aplicat legea care trebuia aplicată. Astfel, circumstanțele menționate pot fi considerate ca motive întemeiate de admitere a prezentei cereri de recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 04 decembrie 2018 și publicată pe pagina web a instanței de apel la 14 ianuarie 2018.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de SRL „Tvinist-Prim” la 16 ianuarie 2019, se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 15 martie 2019, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL reprezentată de avocatul Ruslan Costaș a depus referință asupra cererii de recurs prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Tvinist-Prim”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Tvinist-Prim”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Tvinist-Prim”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tvinist-Prim” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat